

Президія НАН України розглянула

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 1 грудня 2017 року академік НАН України А.Г.Наумовець від імені членів Президії НАН України тепло привітав президента НАН України академіка НАН України Б.Є.Патона з 99-річчям від дня народження і побажав йому міцного здоров'я та довголіття.

Далі члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь голови Науково-видавничої ради НАН України академіка НАН України Я.С.Яцківа про стан та перспективи наукової періодики Національної академії наук України.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, директор Видавничого дому «Академперіодика» НАН України кандидат біологічних наук О.Г.Вакаренко, генеральний директор Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського член-кореспондент НАН України В.І.Попик.

У заслуханій доповіді та в ході її обговорення було порушено окремі гострі проблеми публікаційної діяльності Академії, а саме стосовно її важливої складової – наукової періодики. Ця діяльність повинна мати продуману та чітку стратегію, що передбачатиме спрямування зусиль і ресурсів на підвищення якісних показників видавничої продукції.

Наголошувалося, що в НАН України зараз видається більше 300 періодичних видань різного рівня. Їх аналіз показав, що останнім часом тут намітилися певні тенденції. Так, відбулося збільшення кількості академічних журналів, які видаються (чи перекладаються) за кордоном. Протягом поточного року кількість видань НАН України у двох провідних міжнародних наукометричних базах зросла на 30%.

Водночас відзначався досить низький рівень відповідності академічних періодичних видань вимогам світових наукометричних баз. Також має місце недостатня залученість знаних фахівців до роботи в редакційних колегіях та до рецензування статей.

Було висловлено думку, що з метою підвищення наукового рівня періодичних видань Академії, їх належного представлення у міжнародних інформаційних ресурсах та входження до рейтингових баз даних Науково-видавничій раді необхідно розробити і здійснити комплекс заходів та дій, зокрема забезпечити безумовне виконання міжнародних видавничих стандартів.

Також необхідно більш активно залучати відділення та секції НАН України до оцінювання стану та перспектив наукової періодики. На основі такого оцінювання потрібно здійснити оптимізацію переліку періодичних видань Академії задля збереження найбільш визнаних науковою спільнотою та необхідних для держави.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Потім учасники засідання заслухали і обговорили доповідь голови наукової ради Цільової програми співробітництва НАН України з Європейським центром ядерних досліджень (ЦЕРН) та Об'єднаним інститутом ядерних досліджень (ОІЯД) «Ядерна матерія в екстремальних умовах» (далі – програма) академіка НАН України А.Г.Загороднього про результати виконання згаданої програми.

Президія НАН України засвідчила, що у доповіді висвітлено результати фундаментальних досліджень учених Академії у галузі фізики високих енергій та їх участь у дослідницьких програмах відповідних міжнародних наукових центрів.

Реалізація цієї програми дала змогу українським науковцям долучитися до отримання найновітніших даних і стати рівноправними співавторами нових відкриттів. Це стосується внеску України у підтримку роботи детекторів Великого адронного колайдера, вдосконалення програмного забезпечення експериментів, а також безпосередньої участі фахівців академічних установ в обробленні результатів експериментів колаборацій ЦЕРН.

Високий рівень результатів досліджень вітчизняних науковців можливий лише за умови забезпечення української науки передовою лабораторною базою. Вирішити цю проблему можливо шляхом розвитку та підвищення ефективності співпраці з передовими світовими науковими центрами.

Тому Академії необхідно продовжувати роботу в цьому напрямі, що і має стати основною метою нової Цільової програми наукових досліджень НАН України.

Завершуючи розгляд питання, Президія НАН України висловила сподівання, що і нова програма дасть змогу українським ученим брати участь у виконанні досліджень світового рівня.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Після цього члени Президії НАН України та гості заслухали та обговорили доповідь голови наукової ради Цільової комплексної програми НАН України з наукових космічних досліджень на 2012–2017 роки (далі – програма) академіка НАН України Я.С.Яцківа про результати виконання зазначеної програми.

Президія НАН України нагадала, що в минулому році було заслухано звіт за 5 років виконання цієї програми і її було продовжено до кінця 2017 року.

За цей час одержано низку цікавих фундаментальних і прикладних результатів у галузі наук про Космос, Землю та сонячно-земні зв'язки, що знайшли відображення в публікаціях у рейтингових журналах і виступах на престижних конференціях.

В цілому Президія НАН України позитивно оцінила результати виконання програми й запропонувала, враховуючи актуальність і перспективність отриманих наукових результатів, продовжити і розширити розробки з цієї проблеми, започаткувавши нову Цільову комплексну програму НАН України з наукових космічних досліджень на 2018–2022 рр., яка за термінами виконання тепер співпадатиме із Загальнодержавною цільовою науково-технічною космічною програмою.

Президія НАН України затвердила відповідний проект постанови.

Крім того, відповідно до Статуту Національної академії наук України Президія НАН України прийняла постанову про проведення чергових виборів дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів Національної академії наук України у 2018 році; також було прийнято рішення про нагородження Подякою Національної академії наук України першого космонавта незалежної України генерал-майора ВПС України, Героя України Леоніда Костянтиновича Каденюка з нагоди 20-ліття його польоту на борту американського космічного корабля «Колумбія» та за активне сприяння розвитку наукових досліджень в Національній академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України